

НАУЧНИ СЪОБЩЕНИЯ / COMMUNICATIONS

Николай Паскалев

ЗА ЗНАЧЕНИЕТО НА ДВА ТИПА ДЕМИНУТИВНИ ГЛАГОЛИ В СЪВРЕМЕННИЯ БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

Nilolay Paskalev

ON THE MEANING OF TWO TYPES OF DIMINUTIVE VERBS IN MODERN BULGARIAN LANGUAGE

(Abstract)

The present article is an attempt to assess the role of the diminutive verbs in the system of Bulgarian diminutives. It traces the representation of the formative and semantic features of the verbal diminutives in Bulgarian linguistic tradition. Through an analysis based on the combinative properties and the possibility of paraphrasing, some fundamental semantic features of the diminutive verbs have been formulated. The study also suggests an interpretational model of the denotative and connotative meanings of two groups of diminutive verbs in modern Bulgarian.

Keywords: diminutive system, diminutive verbs, semantic structure, denotative and connotative meanings

Мястото на умалителните глаголи в системата на деминутивите

По традиция изследователите отреждат на глаголите място в периферията на категорията *умалителност*. Голяма част от изследванията на деминутивите са посветени на съществителните имена, като глаголните деминутиви са само маркирани или описанието им се съсредоточава върху словообразователните им особености.

Може да се каже, че за това има определени основания. Тъй като прототипното денотативно значение на деминутивите се свързва с градуалната квантификация на предметите (вж. Ницолова 2010), то названието *умалителни* по отношение на глаголите е метафорично. Семантичният признак *малък* се преосмисля като *по-кратък*, *с намалена интензивност/обхват* и т.н. по отношение на действието, назовано с „изходния“ глагол. Освен това за разлика от съществителните образването на деминутиви не е системна особеност на глаголите в български (с изключение на полипрефигираните глаголи, за които ще стане дума по-долу). Трябва да се от-

бележи също така, че деминутивните глаголи не се лексикализират, т.е. от неумалителни глаголи не се получават чрез метафоризация умалителни лексеми с ново, различно денотативно значение, както това става при съществителните (вж. Легурска и Бечева 2005; Зидарова 2008; Ницолова 2010). С някои изключения глаголите не се подлагат и на „двойно умаляване“ (преумаляване) чрез присъединяване на два или повече деминутивни афикса. На пръв поглед умалителните глаголи като че ли поставят по-малко проблеми от умалителните имена.

Умалителните глаголи в българската лингвистика

Прегледът на литературата показва, че както в повечето граматика на съвременния български книжовен език (вж. напр. Андрейчин 1944; Стоянов 1964; ГСБКЕ 1983, т. 2.; Бояджиев, Куцаров и Пенчев 1999), така и в отделни изследвания в една или друга степен е очертан обхватът на умалителността по отношение на глаголите.

Между авторите няма единство по отношение броя на афиксите, които се използват за образуване на глаголни деминутиви. Във всички изследвания като умалителна представка се посочва *по-*, а у Л. Андрейчин, Ст. Стоянов, К. Иванова и в ГСБКЕ (т. 2.) са добавени и представките *на-* и *при-* (*при-* липсва само у Стоянов). Представката *под-* е умалителна според Ст. Стоянов, К. Иванова и ГСБКЕ, а със *за-* и *про-* се образуват умалителни глаголи само според Стоянов и Иванова. Единствено Иванова привежда примери за няколко, според нея, атенуативни глагола с представка *въз-* (*въздържам*, *въздържам се* и *възпирам*) и два делимитативни глагола с представка *над-* (*надзъртам* и *надничам*)¹.

В по-голяма степен изследователите са единни що се отнася до наставките, с които се образуват деминутивни глаголи. Безспорна за всички са наставката *-ка-*, а у повечето автори присъства и *-н-* (тя не е спомената само у Б. Кръстев и Р. Ницолова, а Ст. Стоянов смята, че глаголите, в които участва, изразяват „еднократни действия с различни допълнителни смислови оттенъци“ (Стоянов 1964: 305). Л. Андрейчин добавя към списъка на умалителните наставки *-ичкам-*, *-учкам-* и *-уля*, Ст. Стоянов – *-ука-*, а Б. Кръстев – *-укам*, *-инкам*, *-ичкам* и *-ушкам*.

Приведените мнения сочат, че прототипни представители на категорията *умалителност* са глаголите, образувани с представка *по-* и с наставка *-ка-*.

При представянето на значението на деминутивните глаголи между авторите се очертават разлики както по отношение интерпретацията на отделни афикси, така и във връзка с опорните теоретични постановки.

В „Основна българска граматика“ Л. Андрейчин посочва, че едно от значенията на представка *по-* е „извършване на действието за кратко време или в слаба степен“ (Андрейчин 1944: 168), като в скоби така формулираното значение е названо *умалително*. Близки значения, без да

са експлицирани като умалителни, според учения имат представките *на-* и *при-*. Повърхностното или слабо засягане от действието (в пряк и в преносен смисъл) е характерно за глаголи с представка *на-* (напр. *наболявам*, *накуцвам* и др.), докато чрез прибавянето на представка *при-* се образуват глаголи, изразяващи „действие в слаба степен, неосъществено в пълна мярка: *примра*, *приболи ме*, *причернее ми* [...] и пр.“ (Андрейчин 1944: 169).

Деминутивното значение на глаголите с представка *по-* разглежда и М. Лилов. То според него е свързано със семантичния развой на представката и има модален характер, тъй като включва оценката на говорещия за продължителността на действието или степента на засягане на предмета от това действие: „Деминутивната функция на представката *по-* означава действия, обхващани през цялото им времетраене, които – по преценка на говорещия – траят малко време. Когато глаголът не означава траещо, протяжно действие, деминутивната функция означава, че действието засяга предмета слабо, неинтензивно“ (Лилов 1964: 144).

К. Иванова разграничава атенуативния и делимитативния начин на глаголното действие, но подчертава, че някои изследователи ги обединяват на основата на семантичния признак *деминутивност* (у Иванова *деминуция*) (вж. Иванова 1974: 77). Така макар и индиректно К. Иванова обвързва умалителността със значенията *осъществяване на действието в слаба степен* и *осъществяване на действието в течение на ограничен интервал от време*. Атенуативното значение е най-характерно за представката *по-* (приведен е впечатляващ с обема си брой примери, които го илюстрират), но според изследователката се среща и при глаголи с представка *въз-*, *за-*, *на-*, *под-*, *при-* и *про-* (напр. *въздържам*, *замивам*, *наболява ме*, *подтичвам*, *прибутвам*, *прораствам*). Делимитативният начин на действие също е типичен за представката *по-* (*побъбрям*, *погостувам*, *позабавлявам* и др.), както и за представката *над-* (вж. примерите по-горе). Освен това при представката *по-* се отделя още един начин на действие, който се свързва с умалителността – *итеративно-атенуативният*. При него действието се осъществява с прекъсвания и в слаба степен (напр. *побийвам*, *поглезвам*, *позамотавам*, *поизплаквам* и др.).

Според К. Иванова наставката *-н-* е съотнесима с глаголните представки, тъй като внася в значението на глагола „семантичен нюанс, който променя начина на действие на изходния глагол...“ (Иванова 1974: 119). Едно от нейните значения е атенуативното, т.е. глаголи като *близна*, *дремна*, *капна* и др. може също да се определят като умалителни.

Разглеждайки връзката между някои други наставки и начините на глаголното действие, изследователката прави интересно разграничение. При някои многоактни глаголи, образувани с наставка *-ка-*, като *боцкам*, *гушкам се*, *тупкам* и др., тя долавя „известна атенуативност“, но добавя, че „В случаите, когато *-ка-* формира характерните за детската реч глаголи от типа на *амкам*, *гункам*, *нанкам*, *нункам*, *спинкам*, *ходкам*, *цункам*, *чип-*

кам, тя не може да бъде окачествена като носител на атенуативна семантика“ (Иванова 1974: 124), тъй като оттенъкът *гальовност*, който носят тези глаголи, е модален и няма отношение към категорията *начин на действие*.

В изследването си, посветено на умалителността в българския език, Б. Кръстев отделя специално място на деминутивните глаголи. Той обръща внимание на някои техни граматични и семантични особености, като видоизменението, свързано с прибавянето на представката *по-* (напр. *работа* – *поработа*), наличието при много от тях на „неумалителни“ омоними (срв. напр. *Той почете малко и излезе* и *Той почете юбилея с присъствието си*) и „двойното умаляване“ (дублирането на представката *по-*). Освен това във връзка с омонимията авторът уточнява, че тя се сменя при наличието на друга представка освен *по-* (напр. *понагрея*, *попроменя* и т.н.) (вж. Кръстев 1976: 59–60).

В ГСБКЕ (т. 2.) сред значенията на глаголите с представки *за-*, *на-*, *по-*, *под-* и *при-* се отделя значението „извършване на действието в слаба степен“, а при представката *про-* – значението „извършване на действието за кратко и с прекъсвания“ (ГСБКЕ 1983: 224). В класификацията на наставките умалителността вече присъства експлицитно, без обаче да се дава по-подробно тълкуване на значението на глаголните деривати.

Р. Ницолова подчертава ограничения обхват на умалителността по отношение на глаголите и определя като деминутивни само няколко глагола с наставка *-ка-*: *тичкама*, *папкама*, *лапкама*, *плачкама*, *играйкама*, *обичкама*, *спинкама*, *скачкама*. Деминутивните глаголи според нея имат и своя семантична специфика – при тях денотативният признак *малък* се изразява не във възможността на градуална квантификация, а във връзката със „субектите на действието, които прототипно са деца“ (Ницолова 2010: 130).

В нова и интригуваща перспектива разглежда деминутивите (вкл. и умалителните глаголи) Ю. Стоянова. В изследването си, посветено на функцията им за изразяване на психологическа гледна точка в белетристиката на Павел Вежинов, тя задълбочено анализира ключови техни прагматични значения като *дистанцираност*, *несигурност*, *колебливост*, *емпатия* и др. (вж. Стоянова 2014).

Повечето автори засягат и въпроса за употребата на умалителните глаголи. Прави впечатление общото схващане, че те са характерни преди всичко за детската реч (срв. мнението на Р. Ницолова: „Деминутивните глаголи се използват предимно в речта на възрастните към децата и за децата и в речта на малките деца“ (Ницолова 2010: 130).

Формални и семантични особености на деминутивните глаголи

Деминутивните глаголи поставят интересни и важни въпроси както в структурен, така и в семантичен план. От една страна, те споделят много

от особеностите на останалите категории (части на речта), които формират класа на деминутивите. От друга, отличават се със специфика, чието изследване може да обогати представата за деминутивните значения и функции.

Подобно на именните и адвербиалните деминутиви умалителните глаголи също се образуват чрез прибавянето на афикси². Само глаголите обаче могат да образуват умалителни деривати както чрез суфиксация, така и чрез префиксация, а в редки случаи и чрез добавянето на представка и наставка (напр. *поспинкам*, *потичкам* и др.).

В семантичен план също може да бъдат разграничени родови и видови характеристики на деминутивните глаголи. Редица автори, сред които Б. Кръстев и Ю. Стоянова, обръщат внимание на факта, че деминутивите (вкл. глаголните) имат „неумалителни“ съответствия, от които са образувани и с които са семантично свързани. Нещо повече, изходната лексема и нейният умалителен дериват функционират като опозитивна двойка, извън която деминутивът трудно може да бъде разпознат и осмислен като такъв.

Подобно на останалите деминутиви (с изключение на лексикализираните) значението на умалителните глаголи може да се представи чрез перифраза, която съдържа лексема със значение ‘малко’. Някои изследователи дори определят подобни перифрази като вид деминутиви – *перифрастични* (вж. Теркурафи 1999), а М. Сифиану говори за *синтактична модификация*, която се използва за изразяване на умалителност (Сифиану 1992: 168).

Българските деминутивни глаголи могат да бъдат перифразирани по модела *извършвам дадено действие за малко (кратко) време и/или с намалена интензивност/обхват* и именно по този начин те са представени в тълковните речници, вкл. и в *Речника на българския език* (напр. *повозвам*, *повоза* – 1. Возя малко, за кратко време, 2. Само *несв.* Возя малко от време на време, понякога; *позамислям се* – Замислям се малко, кратко време; *понамачквам* – Намачквам, измачквам нещо малко, леко и т.н.).

Видово семантично свойство на деминутивните глаголи е съчетаемостта им с наречия за количество със значение ‘малко’ (*малко*, *мъничко*, *немного*) и невъзможността да се употребяват с наречието *много*. (срв. *Ще почета малко* vs. **Ще почета много*). На тази особеност обръща внимание Б. Кръстев, който определя *малко* като лексикален детерминатор: „В свързаната реч глаголите с умалително значение най-често се придружават от контекстов лексикален детерминатор (определител): наречието *малко*“ (Кръстев 1976: 60). Трябва да се отбележи, че разглежданата съчетаемост/несъчетаемост характеризира умалителните глаголи не само в свързаната реч, но може да се използва и като „семантичен тест“. С други думи, ако даден глагол може да се свърже с наречието *малко*, но не и с наречието *много*, то той е умалителен. Това, разбира се, се отнася само за денотативния компонент в глаголната семантика, т.е. в семантичната структура на глаголите, които отговарят на описаното условие, се съдържа

значението *извършване на действието в слаба степен или в ограничен интервал от време*.

Полипрефигирани деминутивни глаголи

Повечето автори, които разглеждат умалителните глаголи, посочват, че деминутивното значение най-ясно се откроява при полипрефигираните глаголи, при които представката *по-* се прибавя към вече префигирани глаголи – напр. *понапиша*, *поизгладя*, *поуталожих се* и т.н. (вж. Иванова 1974, Кръстев 1976, ГСБКЕ, т. 2.). Това любопитно твърдение може да бъде видяно и в друга перспектива.

Официалният правописен речник на българския език. Глаголи съдържа значителен брой полипрефигирани глаголи с втора представка *по-*. За целите на изследването е направена извадка от 443 глагола, съдържащи следните префиксни съчетания: *пов(ъ)-*, *повъз-*, *подо-*, *поза-*, *поиз-*, *пона-*, *понад-*, *поо(б)-*, *поот-*, *попо-*, *попод-*, *попре-*, *попред-*, *попри-*, *попро-*, *пораз-*, *пос(ъ)-* и *поу-* (ексцерпирани са по 30 глагола за всяка от комбинациите, като това условие не е изпълнено само за съчетанията *повъз-*, *подо-*, *понад-* и *попред-*, тъй като те се откриват в ограничен брой глаголи).

Анализът на тези глаголи дава основание за твърдението, че в българския език полипрефигираните глаголи с втора представка *по-* са умалителни (те имат „неумалителни“ съответствия, съчетават се с наречието *малко* и не се съчетават с наречието *много*)³. Този факт подкрепя и две становища, формулирани във връзка със значението на представките в състава на полипрефигираните глаголи. В изследването си, посветено на глаголните представки в съвременния български език, Т. Куртева стига до извода, че „семантичният обхват на префиксите се стеснява, когато те функционират като вторични“ (Куртева 2000: 408). Това означава, че принадлежността на разглежданата група глаголи към класа на деминутивите не е изненадваща и намира опора в едно системно явление – ограничаването на броя на значенията на представките при съчетаването им. Подобно семантично „стесняване“ може да сведе значенията само до едно, както това се случва при полипрефигираните глаголи с представка *по-*. В тях тя функционира само с умалителното си значение. Разглеждайки описаните семантични ограничения, М. Деянова изказва мнението, че те се дължат на това, че първата представка в състава на полипрефигирания глагол блокира някои от значенията на втората представка (вж. Деянова 1974: 512).

Освен с наличието на денотативния признак ‘малък’ глаголите от разглежданата група се отличават и със специфични конотативни значения и регистрова принадлежност. Те се употребяват преди всичко в разговорната реч (и в художествената литература, която я отразява), като при това сигнализират за наличието на минимална социална дистанция между събеседниците.

С основание се изтъква, че „най-важната особеност при деминутивизацията е, че води до минимални семантични разлики“ (Стоянова 2014: 52). Допълнителната семантика, която се „добавя“ към значението на изходната „неумалителна“ дума, е именно денотативният признак ‘малък’. Той според Ю. Стоянова е и семантичната основа за разгръщане на конотативни значения (вж. Стоянова 2014: 54), които водят до значими („максимални“) прагматични разлики. При полипрефигираните умалителни глаголи тези разлики са свързани преди всичко с оценката, която се изразява за действието, извършвано от адресата, адресанта или трето лице – **(иронично) омаловажаване** на това действие и/или **изразяване на несигурност, неувереност** (но не в извършването му, а в постигнатия резултат):

Да речем, че си се повлюбил и се водиш по музика, която те търкулва съвсем на юг от опита ти за хладен самоконтрол (електронно списание Web Cafe);

Относно самото плаване и маршрута ще напиша малко повече (Е. Иванов „До Чикаго и назад. Пътепис за едно пътешествие с яхта“);

Едва на „Пипи Дългото чорапче“ възникна лек (нездрав) интерес към умирането, който трудно успях да позаглуша (интернет форум BG Мама);

Но аз / понакуцвам / в теория / и рекох полека, / без злоба, / човешки, / да пробвам със тази история (Н. Вапцаров „Песен за човека“).

Описаното конотативно значение на полипрефигираните глаголи с представка *по-* може да се свърже с общото морфопрагматично значение на деминутивите, което В. Дреслер и Л. Мерлини-Барбарези определят като *несериозност* (вж. Дреслер и Мерлини-Барбарези 1994) и обвързват с оценката на целия речев акт, в който е употребена деминутивна езикова единица.

Деминутивни глаголи, образувани чрез суфиксация

Глаголите от тази група не се образуват системно в съвременния български език. Напротив, броят им е много малък, като някои от авторите, които ги описват, дори привеждат полексемни списъци. Въпреки че не претендират за изчерпателност, тези списъци показват ограничеността на явлението.

Всъщност в цитираните дотук изследвания се срещат общо 26 глагола, образувани с наставка *-ка-*, на които се приписва умалително значение: *боцкам, гледкам, грухкам, гушкам се, дялкам, зяпкам, играйкам, лапкам, обичкам, нанкам, папкам, плачкам, припкам, пуфкам, риткам, свиркам, сепкам, скачкам, слушкам, спинкам, тичкам, трепкам, тропкам, тупкам, хрупкам* и *чипкам*.

Изглежда закономерно опитът за съпоставка и обобщаване на мненията на анализаторите да започне с преглед на представянето на тези глаголи

в тълковните речници. От първите 14 глагола⁴ четири не фигурират в РБЕ (*заякам, играйкам, лапкам, плачкама*), а останалите 10 са представени твърде разнородно. В тълкуването на *груккам, дялкама* и *пуфкама* липсва пряко или имплицитно обвързване с умалителността, а значението на *гушкама* е много близко до това на *гуша* (във 2. знач.). Само при *гледкама, нанкама* и *папкама* присъства стилистична бележка *гальовно* и маркиране на регистрова принадлежност (*за дете, обикн. в езика на децата*). При *боукама* и *припкама* умалителното значение е „подказано“ чрез наречието *леко*: *боукама* (Бода леко с нещо островърхо или с грапавата си повърхност); *припкама* (Тичам, бягам, обикн. леко, не много бързо). Единствено при *обичкама* е дадена регистрова бележка *детск.* и е отбелязано, че глаголет е умалителен от *обичам*.

От останалите 12 глагола (от *риткама* до *чипкама*) само 4 са включени в *Българския тълковен речник*, като за *свиркама, трепкама* и *чипкама* не е отбелязано умалително значение, а за *тупкама* то е само „загатнато“ (*тупкама* – 1. Тупам, удрям леко; 2. За сърце: тупти).

Преди всичко, прави впечатление нееднородността в представянето на изброените глаголи в РБЕ и БТР. Тя насочва към трудностите, с които е свързано определянето на даден глагол като умалителен.

Решение може да бъде потърсено чрез прилагане на описания по-горе „семантичен тест“ (съчетаемост на глагола с наречието *малко* и несъчетаемост с наречието *много*) и проверка на възможността за перифразирание по модела *извършвам дадено действие за малко (кратко) време и/или с намалена интензивност/обхват*. Нито един от разглежданите 26 глагола не отговаря на така формулираните критерии (срв. напр. *Спинкама по много като татко; Тати, много те обичкама и много ще те слушкама*). Следователно глаголите, определяни като умалителни, не съдържат в семантичната си структура денотативния признак ‘малък’. В същото време присъствието им в изследвания върху умалителността едва ли е случайно. Повечето от тях са отчетливо стилистично маркирани, което насочва към идеята, че съдържат по-скоро конотативни признаци, присъщи на деминутивите. На първо място, голяма част от глаголите, определяни като умалителни, са свързани със света на детето и назовават конкретни действия (напр. *гушкама, играйкам, лапкам, нанкама, папкама, плачкама, скачкама, слушкама, тропкама* и т.н.), а според Р. Ницолова връзката *малък – дете* „мотивира“ прототипното положително конотативно значение на деминутивите (вж. Ницолова 2010). Внимание заслужава и твърдението на М. Сифиану, че когато използват умалителни форми в общуването с малки деца, възрастните не само изразяват обич и привързаност към тях, но „се опитват да представят света като гостоприемно място“ (Сифиану 1992: 158).

Така представеното отношение към адресата на изказването (характерно и за умалителните глаголи с наставка *-ка-*) може да се свърже с ключовото за деминутивите прагматично значение **изразяване на емпатия** (вж. Стоянова 2014).

В заключение може да се каже, че между анализиранията два типа деминутивни глаголи се очертават важни различия както във формален, така и в семантичен план. От една страна, моделите, по които се образуват, се различават по своята продуктивност. Освен това полипрефигираните умалителни глаголи и глаголите, образувани с наставка *-ка-*, имат различна семантична структура, а също така и различни прагматични значения. Всичко това показва вътрешната нееднородност на категорията *умалителност* и потвърждава идеята за разнообразието от значения, които изразяват деминутивите.

БЕЛЕЖКИ

¹ За връзката между атенуативност, делимитативност и умалителност вж. по-долу.

² Повечето изследователи споделят схващането, че деминутивизацията е словообразователен, а не формообразователен процес (вж. Радева 2007, Ницолова 2010, Стоянова 2014).

³ Това се потвърждава и от анализа на А. Атанасова, която систематизира значенията на втората и третата представка в състава на полипрефигираните глаголи (вж. Атанасова 2011: 120-123).

⁴ Само те са проверени в *Речника на българския език*, чийто последен излязъл към момента том е 14-и. (*прелет – нясъчножълт*). За останалите 12 глагола е направена справка в *Българския тълковен речник* (1994).

ЛИТЕРАТУРА

Андрейчин 1944: *Андрейчин, Л.* Основна българска граматика. София, „Хемусъ А. Д.“.

Атанасова 2011: *Атанасова, А.* Полипрефигираните глаголи в съвременния български книжовен език. Дисертация за присъждане на образователната и научна степен „доктор“. София.

Бояджиев, Куцаров и Пенчев 1999: *Бояджиев, Т., И. Куцаров, Й. Пенчев.* Съвременен български език. София, „Петър Берон“.

БТР 1994: *Български тълковен речник.* София, Наука и изкуство.

ГСБКЕ 1983: *Грамматика на съвременния български книжовен език.* Том 2. Морфология. София, Издателство на БАН.

Деянова 1974: *Деянова, М.* Към вторичната префиксация на българските глаголи. – БЕ, № 6.

Дреслер и Мерлини-Барбарези 1994: *Dressler, W. and L. Merlini-Barbaresi.* Morphopragmatics: diminutives and intensifiers in Italian, German and other languages. – Berlin – New York: Mouton de Gruyter.

Зидарова 2008: *Зидарова, В.* Деминутиви и лексикална номинация. – http://georgesg.info/belb/personal/zidarova/deminutiva_lex.htm

Иванова 1974: *Иванова, К.* Начини на глаголното действие в съвременния български език. София, Издателство на БАН.

Кръстев 1976: *Кръстев, Б.* Умалителността в българския език. София, Народна просвета.

Куртева 2000: *Куртева, Т.* Към въпроса за глаголната полипрефиксация в съвременния български език. – Научни трудове на Пловдивския университет, Т. 38, № 1,

Легурска и Бечева 2005: *Легурска, П. и Н. Бечева.* Проблеми на семантиката на деминутивите в руския, сръбския и българския език и представянето ѝ в двуезичен речник. – В: Електронно списание LiterNet, № 11 (72).

Лилов 1964: *Лилов, М.* Семантичен развой на глаголната представка *по-* в съвременния български език. – Известия на института за български език, X.

Ницолова 2010: *Ницолова, Р.* Денотативни и конотативни признаци в значението на деминутивите в българския език. – БЕ, Приложение 2010.

РБЕ: *Речник на българския език.* Т. 12–13. София, АИ „Проф. Марин Дринов“, ЕТ „Емас“.

Официален правописен речник на българския език. Глаголи. София (под печат).

Радева 2007: *Радева, В.* В света на думите. Структура и значение на производните думи. София, УИ „Св. Климент Охридски“.

Стоянов 1964: *Стоянов, Ст.* Граматика на българския книжовен език. София, „Наука и изкуство“.

Стоянова 2014: *Стоянова, Ю.* Деминутивите: изразяване на психологическа гледна точка в белетристиката на Павел Вежинов. – Език и литература, № 1–2.

SIFIANOU, M. 1992. The Use of Diminutives in Expressing Politeness: Modern Greek versus English. – In: Journal of Pragmatics, 17.

TERKOURAFI, M. 1999. Frames for Politeness: A Case Study. – Pragmatics, № 9.

✉ *Гл. ас. д-р Николай Паскалев*

Секция за съвременен български език

Институт за български език „Проф. Л. Андрейчин“ при БАН

бул. „Шипченски проход“ 52, бл. 17, 1113 София, България

ndymitrov@abv.bg

✉ *Assist. Professor Nikolay Paskalev, PhD*

Department of Modern Bulgarian Language

Institute for Bulgarian Language, Bulgarian Academy of Sciences

52 Shipchenski prohod, Bl. 17, Sofia 1113, Bulgaria

ndymitrov@abv.bg